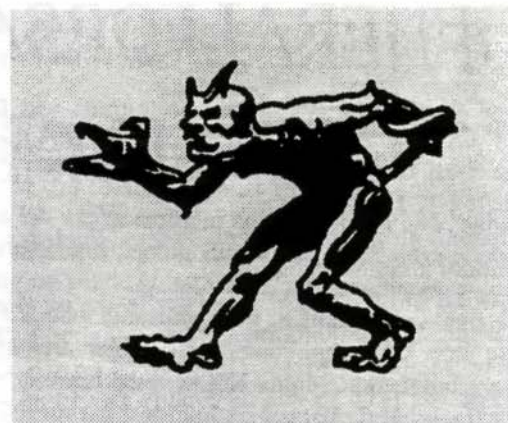

Kunst

omkring trollden

Informationsavis fra Museums- og kunstforeningen for Vejen og omegn

TOMANDSHOLDET: ROBERT JACOBSEN & RICHARD MORTENSEN

De to store kunstnere Robert Jacobsen og Richard Mortensen havde ikke mindst i årene omkring 1947 stor indflydelse på hinanden!

Efter en vellykket fælles udstilling i restaurant Tokanten i København besluttede de i juni 1947 at rejse sammen til Paris til forstaden Suresnes, hvor de havde drømt om luksus – men de oplevede en helt anden virkelighed.

De bosatte sig i et hus, som de kaldte Friluftshotellet, fordi huset var så utæt, at de måtte have para-plyer og vaskebaljer overalt, og om vinteren var det hylende koldt.

Egentligt skulle de kun have opholdt sig i huset nogle måneder, men de blev der meget længere og havde et fint kammeratskab og fælles pengekasse.

Fra tiden har de begge fortalt om de kummerlige forhold.

En dag de manglede noget at male på, gik Robert Jacobsen op i Richard Mortensens klædeskab og satte ryggen til, så skabet sprang i en masse stykker.

De blev brugt til at male på og til at fyre med.

Det eneste "klædeskabsbillede", der har overlevet, fik politikerens Aksel Larsen på sin 70-års fødselsdag.

De to kunstnere boede sammen helt til 1955. Forinden havde de skabt begrebet Klar Form i samarbejde med en række franske og udenlandske kunstnere.

Især Kandinsky og andre russiske emigrantkunstnere fik betydning for de to danskere, der i Frankrig gik nye veje og inspirerede hinanden.

De ønskede at lægge afstand til den anden store sammenlutning COBRA, ledet af Asger Jorn. Den lagde vægt på at drøfte indhold, "rødder" og sjælelige dybder.

I tresserne vendte Robert Jacobsen og Richard Mortensen tilbage til Danmark.

De blev begge professorer ved kunstakademiet i København. Torsdag den 13. oktober kl. 19.30 vil Michael Rasmussen fra Silkeborg Kunstmuseum i et lysbilledforedrag på Vejen Kunstmuseum fortælle om tomandsholdet.

Begge kunstnerne har i vores område væsentlige værker.

På kunstmuseet Trapholt kan Richard Mortensens store malerier ses og i grusgraven ved Tørskind Robert Jacobsens imponerende skulpturer.

Mødet på Vejen Kunstmuseum er for alle interesserede. Entreen koster kr. 15,00. Arrangørerne er Vejen Kunstmuseum, Folkeuniversitetet og Kunstforeningen for Vejen og omegn. Foredraget vil blive ledsaget af lysbilleder og plakater.

PEH

Robert Jacobsen.

Richard Mortensen.

GENERALFORSAMLING 1994. BERETNING.

Der er tradition for et stort fremmøde ved foreningens generalforsamlinger, og det var da også tilfældet ved sidste års generalforsamling, der afholdtes torsdag d. 16. september. Her deltog 120 af foreningens medlemmer.

Beretning og regnskab godkendtes, ligeledes vedtog man en mindre kontingentforhøjelse.

Der var bortlodning af gunstgenstande, og aftenens afslutning var musikunderholdning. Franz Schubert's "Forellekvintten" blev fremført af Minna Nøkkentved Larsen, Carl Larsen, Kaj Tagmose, H.C. Larsen og Freddy Lauridsen.

I perioden 25. september – 24. oktober afholdt Vejen Kunstmuseum udstillingen "Kunst fra Nordjylland". De indbudte var: Keramikeren Tove Anderberg, billedhuggeren Kirsten Dufour, væveren Berit Hjelholt, fotografen Kirsten Klein, arkitektfirmaet Friis og Molkte og maleren og grafiker Poul Winter.

Vendsysselske tekster, oplæst af provst Agner Frandsen var indslag ved ferniseringen.

I sommeren 1993 indviedes det nye kunstmuseum på Bornholm. Dette museum og "Bornholmermalerne" var emnet for et lysbilledforedrag d. 14. oktober ved museumsinspektør Lars Kærulf Møller fra Bornholms Kunstmuseum.

Vejen Kunstmuseums næste udstilling var i perioden 30. oktober – 28. november. I forbindelse med åbningen var der visesang ved Kristian la Cour.

Følgende kunstnere var inviteret til at deltage på udstillingen: Malerne Erik Bille Christiansen, Ken Denning og Ingvald Holmefjord. Billedhuggerne Niels Peter Bruun Nielsen og Dick Nyhuus, væveren Nete Holmefjord og keramikeren Jytte Møller.

Torsdag d. 11. november var datoen på en St. Steensen Blicher aften ved forfatteren Knud Sørensen, og arrangementet blev et tilløbsstykke med 130 deltagere.

Årets sidste arrangement tirsdag d. 16. november var en Edvard Grieg koncert ved Oslo Strygekvartet.

D. 26. november var der på museet reception i anledning af Naturgas Syd's årskalender indeholdende reproduktioner af maleren Christopher Galvin – Harrison's "De tolv apostle". Der var samtidig arrangeret en udstilling i museets mellemsal

Loui Michael, der var årets legatmodtager på Vejen Kunstmuseum.

"De tolv apostle" – original malerierne. Udstillingen kunne ses til d. 12. december.

"En kulturhistorisk vandretur gennem Prag" var i form af et lysbilledforedrag ved lektor Anna Katharina Jacobsen emnet for aftenens program torsdag d. 13. januar. Igen et imponerende fremmøde med 175 deltagere.

Hvorfor er det kunst? Dette emne var på programmet onsdag d. 2. februar. I panelet til denne debataften var: Keramikeren Jytte Møller, billedhuggeren Niels Peter Bruun Nielsen og maleren Hans Tyrrestrup. Det blev en god debat om emnet, 85 fremmødte.

Til den årlige legatudstilling havde vi i bestyrelsen for maleren Valdemar Petersen og hustru Esther Petersens Fond valgt maleren Loui Michael som udstiller og legatmodtager af de 25.000 kr.

Loui Michael er bosiddende i Rørvig, men i øvrigt født i Vorbasse.

Legatet blev overrakt i forbindelse med åbningen d. 12. februar, hvor der ligeledes var musikalsk indslag af Anders Rose, jazzpianist.

Torsdag d. 24. februar havde vi aftale med museumsinspektør Ove Mogensen, Tønder, om et lysbilledforedrag "Dansk Surrealisme i vort århundrede".

Ove Mogensen måtte imidlertid melde fra på grund af sygdom, men med kort varsel lykkedes det at få kunsthistorikeren Karen Holst, Ødis til at overtage foredraget. Bestyrelsen er hende stor tak skyldig.

Der var 150 tilhørere til koncerten med Poul Dissing, John von Daler og Christian Søgaard. God og glimrende underholdning, og datoen for dette musikarrangement var torsdag d. 10. marts.

Museets sidst forårsudstilling blev afholdt i perioden 19. marts – 17. april.

Denne gang havde museet valgt kunstnere fra Færøerne, nemlig malerne Ingalvur av Reyni og Zacharias Heinesen og billedhuggeren Hans Pauli Olsen samt fotografier af P. O. Hansen. De udstillede malerier var alle lånt fra private. Ingalvur av Reyni var til stede ved ferniseringen, hvor der i øvrigt var musikunderholdning af Jens Freddy Lundgaard.

Der er tradition for et stort fremmøde ved fernisering af museets udstillinger.

Således deltog 210 personer i åbningen af udstillingen "Efterår 93".

1. maj var der vagtskifte på Vejen Kunstmuseum. Sv. Holm Larsen fratrådte på grund af alder.

Lørdag d. 30. april afholdtes på museet en afskedsreception, hvor der deltog over 100 gæster. Der var taler af kulturudvalgets formand Regnar Busk, museets formand Selma Jensen, Grethe Steffensen fra kunstforeningen, Anker Pedersen fra Foreningen Norden og Louis Timmermann.

Jeg siger endnu engang tak for gaver og den store opmærksomhed – og et farvel til en spændende arbejdsplads gennem 15 år.

Museets bestyrelse var med i valget af den nye leder. Der var 27 ansøgere til stillingen, og kravet til disse var en magi-

steruddannelse eller lignende.

Valget blev Teresa Nielsen fra Silkeborg.

Fra Museums- og kunstforeningen glæder vi os til det kommende samarbejde med den nye inspektør.

I dagene 11. - 15. maj stod foreningen som arrangør af en censureret udstilling på Det gamle Bibliotek.

Udstillingen var annonceret gældende beboerne i Vejen og nærliggende kommuner. Til censorer var valgt kunstanmelder Ulf Gudmundsen og malerne Bjarke Regn Svendsen og Ingrid K. Villesen.

35 personer rekvirerede anmeldelsesblanketter og 23 deltog på udstillingen med 55 værker, der var udvalgt af 130 indsendte ting indenfor: Maleri, akvarel, tegning, grafik, collage, keramik og blandformer.

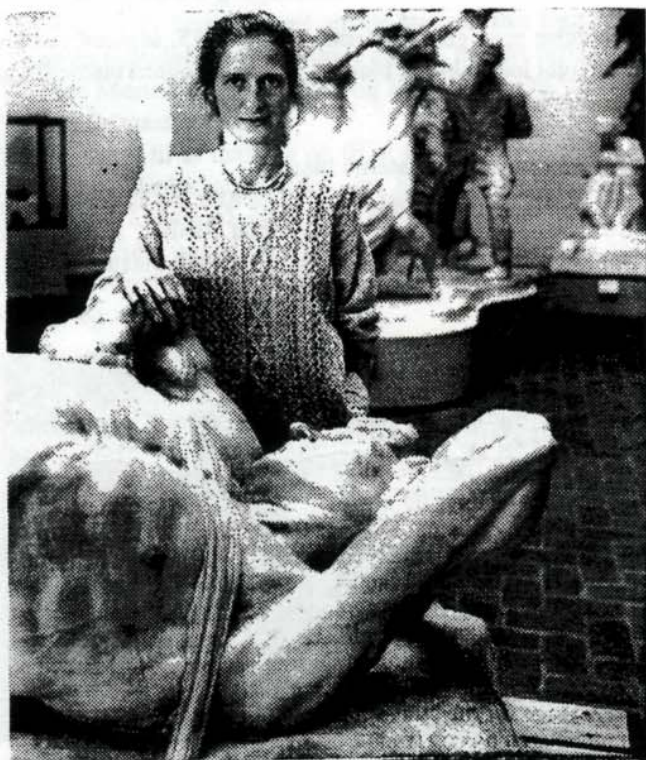
Da museet og kunstforeningen modtager talrige henvendelser fra kreative folk med forespørgsel om udstillingsmuligheder, var det nok en noget skuffende tilslutning, og et lignende arrangement i 1984 havde langt større opbakning.

Aftenudflugten d. 26. maj gik til Fanø. Her besøgte vi i Sønderho det nye kunstmuseum, der i den pågældende periode rummede en separat udstilling af August Wilchens. Vandreturen i byen sluttede med kaffe i den gamle Sønderho Kro.

Den nylige afholdte sensommerudflugt gik til kunstudstillingen på Gottorp Slot, bl.a. Marc Chagall, og derefter videre til Lübeck med spisning på Hotel Jensen, efterfølgende byvandring i Lübecks bykerne, der har mange seværdigheder.

Museet har nu fået installeret høre-tesleslynge, og ved op-sætning af dette anlæg har Oticons teknikere endnu engang konstateret den vanskelige akustik i Kuppelsalene.

Blandt museets nye erhvervelser kan nævnes Henriette Christine Hahn-Brinckmanns portræt af Anna Gabriele Rohde, N. Hansen Jacobsens første hustru.

Vejen Kunstmuseums nye leder, museumsinsp. Teresa Nielsen.

(Foto: Orla Lund)

Og fra privat samler har museet erhvervet et Gudmund Lervad-maleri: Tahiti billede.

Museet har et stort antal forespørgsler og henvendelser vedrørende kunst, kunstnere og vurdering m.v.

Der har i årets løb været besøg af forskellige grupper, skoler, kursusdeltagere, foreninger og udflugter. Disse besøg oftest med orientering og rundvisning ved museumslederen.

En del hold fra Askov Højskole og VUC har haft rundvisning ved Lise Buurgaard og Karen Holst.

I 1993 har der således været 74 hold med 1.732 deltagere.

Der afholdtes 24 aftenarrangementer. Museets besøgstal i 1993 var 10.011.

Dette var den egentlige beretning, men ellers er det spændende at følge kunstlivet rundt omkring. Der bygges stadig kunstmuseer og udstillingssteder, nye er Bornholms Kunstmuseum og Kunstudstillingsbygningen i Odense.

Ofte fokuseres der her mere på spændende arkitektoniske bygninger end den mere væsentlige funktion som egnet udstillingssted, således får Kunstbygningen i Odense problemer med at rumme diverse kunstsammenslutningers udstillinger.

Ved årsskiftet 1993-94 startedes byggeriet af Museet for Moderne Kunst i Strandparken på Københavns Vestegn, planlagt færdig i 1995 således, at det kan indvies til Kulturåret. Søren Robert Lund er den unge arkitekt bag vinder-projektet og Anna Castberg bliver den kommende direktør.

Foråret 1994 blev også tidspunktet, hvor Statens Museum for Kunst fik en ny leder. Efter museumsdir. Jens Erik Sørensen fra Aarhus Kunstmuseum var valgt sagde han nej til stillingen. Nyvalgt blev derefter Allis Helleland fra museet på Koldinghus.

Indenfor de seneste år har Svend Wiig Hansen og John Olsen udstillet her på museet. Nu markerer de sig internationalt, Sv. Wiig Hansen med en stor udstilling i Mexico City, og i sommeren 1995 skal John Olsen være Danmarks repræsentant på Biennalen i Venedig.

Fra foreningen skal lyde en tak til de mange, der på forskellig måde støtter vores arbejde, tak til pressen og til Vejen Kommune.

Sv. Holm Larsen
Formand

Redaktion:

Poul Erik Hansen (ansvarshavende)
Badstuegade 6, 6100 Haderslev.
Tlf. 74 525715.
og
Svend Holm Larsen
Bakkevej 3, 6600 Vejen.
Tlf. 75 360633.

Bladets redaktion modtager gerne stof
fra foreningens medlemmer.

JENS LUND

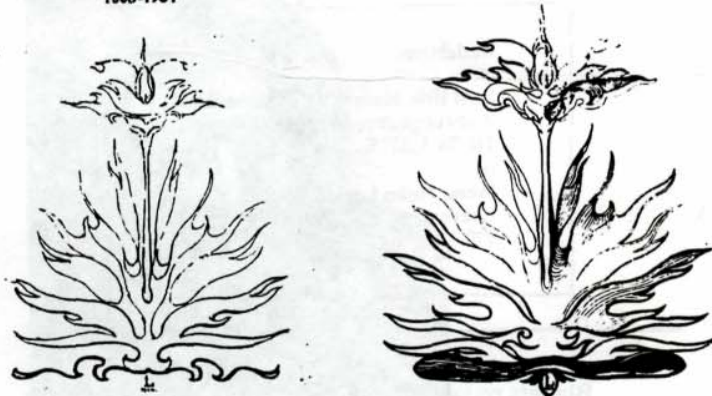
(1871-1924)

Som det eneste sted i landet, kan man på Vejen Kunstmuseum se et repræsentativt udvalg af tegneren, maleren og grafikerens Jens Lunds værk. Det skyldes en testamentarisk gave fra kunstnerens søster og enke. Uden direkte efterkommere var det naturligt at betænke det museum, der var opført til ære for en af Jens Lunds nærmeste venner, billedhuggeren Niels Hansen Jacobsen (NHJ).

Jens Lund (JL) var søn af hofsnedkermester Jens Gustav Lund og Martine Theodora Thanning. En tid var han elev af maleren og grafikerens Axel Hou (en ven af NHJ). I perioden 1896-99 drog han til Paris. Opholdet dér blev af afgørende betydning for hans kunstneriske bane. Han prægedes for livet af symbolismen og art nouveau'ens dekorative former. I Paris inddroges JL i kredsen af kunstnere, der mødtes hos NHJ. Af særlig betydning blev venskaberne med billedhuggeren Rudolph Tegner og tegneren og maleren Johannes Holbek. År 1900 udstillede Tegner et portræt på en sokkel tegnet af JL. I dag står den med tre andre på Tegnernes Museum. De har slyngede ornamenter i JL's karakteristiske ungdom form udført i indlagt træ. Venskabet var nært, og de rejste en del sammen, i 1902 til Grækenland og 1905 til Spanien. I 1910, da Tegnernes monument for Niels Finsen skulle afsløres, var det JL, der prægede programmet med en sær himmelstræbende gevækst, som der er forlæg til på Vejen Kunstmuseum. Johannes Holbek ser ud til at have været kredsens åndelige samlingspunkt. Med sine bidende ironiske karikaturer i bl.a. dagbladet København, spidde han sine medmenneskers dobbeltmoral og meget andet! Desværre døde han allerede i 1903, kun 31 år gammel. Efter hans død var det blandt andet kredsen fra Paris, der holdt hans minde i hævd. I fællesskab rejstes Tegnernes buste af ham på graven i Snoldelev, og som en hyldelse til vennen gennemførte JL udgivelsen af Holbeks efterladte manuskript, *Dekadent Barbari I og II* - bekostet af JL's søster. Hvor NHJ, Tegner og Holbek søgte at give store tanker håndgribelig form, kredsede JL i enkle s/h tegninger om organiske ornamenter og drømmende landskaber. Sjældent optræder personer, dyr, eller forstyrrende farver i hans arbejder. Ornamenterne psykologiseres som i bøgerne *Livets Skov* og *Forvandlede Blomster*, hvor længslen, det anarkistiske og forfærdelsen får hver sin forskelligartede blomsterform.

NIELS R. FINSEN

1860-1904

Udkast til dekoration af program ved afsløring af Tegnernes monument for Niels Finsen, 1910.

Disse værker kan ses som foreløbere for surrealismens psykologisk ladede streg. I sin genre er JL et enestående fænomen i Danmark, men tiden voksede fra hans dekorative talent. I begyndelsen af 20'erne skabte JL udkast til porcelænsdekorationer. Disse arbejder lader ane, at om JL havde levet længere, kunne hans evner muligvis være kommet til genblomstring med art deco'en.

Efter JL's død blev der stille om hans værk, men i løbet af 1930'erne og 40'erne var der kunstnere, der "genopdagede" det - eksempelvis Richard Mortensen, der hentede inspiration hos Lund til sine "botaniske tegninger" og til det maleri, der er i museets samling. Senere skrev Asger Jorn om JL i *Helhesten* i 1942 og fremhævede hans symbolistiske tegninger.

En ny ophængning af et udvalg af museets omkring 300 JL værker er indtil slutningen af november udstillet i Vestsalen. En del af dem har aldrig tidligere været vist. Kronologisk spænder de over hele hans liv med særlig vægt på hans indsats omkring århundredeskiftet.

Teresa Nielsen

GENERALFORSAMLINGEN.

KUNSTFORENINGENS LODTRÆKNING 1994.

I forbindelse med generalforsamlingen d. 15. september blev der foretaget lodtrækning blandt kunstforeningens medlemmer om kunstgenstande.

Vinderne af hovedgevinsterne blev:

Hanne Christensen, Brørup, Anna Rolschau, Bo Brasen, Birger Christensen, Per Sørensen, H. Seedorff Møller, Ellen Steen Hansen, Jens E. Jensen, Rie Philipson og Poul Steen Pedersen, alle Vejen.

Regnskabet viste indtægter på kr. 73.426 og udgifter på kr. 73.510. Driftsunderskud på kr. 84. Saldo ved regnskabsafslutning kr. 56.590.

Under eventuelt fortalte museumsinspektør Teresa Nielsen om nyhvervet kunst på museet, ligesom Sv. Holm Larsen takkede de afgående bestyrelsesmedlemmer Karen Melvang og Grethe Steffensen for vel udført arbejde og godt samarbejde. Nyvalgt til bestyrelsen blev Jens Kjær Larsen og Gerda Birger. Som suppleanter valgtes Niels P. Jessen og Rie Philipson.